

Жаңақала аудандық мәслихатының 2022 жылғы 27 желтоқсандағы № 31-1 "2023-2025 жылдарға арналған аудандық бюджет туралы" шешіміне өзгерістер енгізу туралы

Батыс Қазақстан облысы Жаңақала аудандық мәслихатының 2023 жылғы 18 тамыздағы № 8-1 шешімі

Жаңақала аудандық мәслихаты **ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:**

Жаңақала аудандық мәслихатының "2023-2025 жылдарға арналған аудандық бюджет туралы" 2022 жылғы 27 желтоқсандағы № 31-1 шешіміне келесі өзгерістер енгізілсін:

1 – тармақ жаңа редакцияда жазылсын:

"1. 2023-2025 жылдарға арналған аудандық бюджет 1, 2 және 3-қосымшаларға сәйкес, соның ішінде 2023 жылға келесі көлемдерде бекітілсін:

1) кірістер – 5 234 697 мың теңге:

салықтық түсімдер – 1 410 658 мың теңге;

салықтық емес түсімдер – 17 730 мың теңге;

негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер – 11 000 мың теңге;

трансферттер түсімі – 3 795 309 мың теңге;

2) шығындар – 5 390 550 мың теңге;

3) таза бюджеттік кредиттеу – 168 564 мың теңге:

бюджеттік кредиттер – 233 506 мың теңге;

бюджеттік кредиттерді өтеу – 64 942 мың теңге;

4) қаржы активтерімен операциялар бойынша сальдо – 0 теңге:

қаржы активтерін сатып алу – 0 теңге;

мемлекеттің қаржы активтерін сатудан түсетін түсімдер – 0 теңге;

5) бюджет тапшылығы (профициті) – -324 417 мың теңге;

6) бюджет тапшылығын қаржыландыру (профицитін пайдалану) – 324 417 мың теңге:

қарыздар түсімі – 232 875 мың теңге;

қарыздарды өтеу – 64 942 мың теңге;

бюджет қаражатының пайдаланылатын қалдықтары – 156 484 мың теңге.";

көрсетілген шешімнің 1-қосымшасы осы шешімнің қосымшасына сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Осы шешім 2023 жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Мәслихат төрағасы

К. Каменов

Аудандық мәслихаттың
2023 жылғы 18 тамыздағы
№ 8-1 шешіміне қосымша

2023 жылға арналған аудандық бюджет

Санаты					Сома, мың теңге
Сыныбы		Кіші сыныбы			
		Ерекшелігі			
		Атауы			
1	2	3	4	5	6
				1) Кірістер	5 234 697
1				Салықтық түсімдер	1 410 658
	01			Табыс салығы	647 541
		11		Корпоративтік табыс салығы	43 541
		1		Төлем көзінен салық салынатын табыстардан ұсталатын жеке табыс салығы	588 000
		2		Басқа көздерден алынатын табыстардан жеке табыс салығы	15 500
		5		Төлем көзінен салық салынбайтын шетел азаматтарының табыстарынан жеке табыс салығы	500
	03			Өлеуметтік салық	529 000
		1		Өлеуметтік салық	529 000
	04			Меншікке салынатын салықтар	220 000
		1		Мүлікке салынатын салықтар	220 000
	05			Тауарларға, жұмыстарға және көрсетілетін қызметтерге салынатын ішкі салықтар	8 117
		2		Акциздер	2 817
		3		Табиғи және басқа да ресурстарды пайдаланғаны үшін түсетін түсімдер	2 000
		4		Кәсіпкерлік және кәсіби қызметті жүргізгені үшін алынатын алымдар	3 300
			02	Қызметтік жекелеген түрлерімен айналысу құқығы үшін лицензиялық алым	600

			29	Жергілікті бюджетке аударымдарды тіркеу алымы	200
			34	Жекелеген қызмет түрлерімен айналысуға лицензияларды пайдаланғаны үшін алым	2 500
	08			Заңдық маңызы бар әрекеттерді жасағаны және (немесе) оған уәкілеттігі бар мемлекеттік органдар немесе лауазымды адамдар құжаттар бергені үшін алынатын міндетті төлемдер	6 000
		1		Мемлекеттік баж	6 000
2				Салықтық емес түсімдер	17 730
	01			Мемлекеттік меншіктен түсетін кірістер	7 730
		1		Мемлекеттік кәсіпорындардың таза кірісі бөлігінің түсімдері	0
		5		Мемлекет меншігіндегі мүлікті жалға беруден түсетін кірістер	7 700
		7		Мемлекеттік бюджеттен берілген кредиттер бойынша сыйақылар	30
	04			Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бюджетінен (шығыстар сметасынан) қамтылатын және қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер салатын айыппұлдар, өсімпұлдар, санкциялар, өндіріп алулар	1 500
		1		Мұнай секторы ұйымдарынан және жәбірленушілерге өтемақы қорына түсетін түсімдерді қоспағанда, мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бюджетінен (шығыстар сметасынан) қамтылатын және қаржыландырылатын	1 500

				мемлекеттік мекемелер салатын айыппұлдар, өсімпұлдар, санкциялар, өндіріп алулар	
	06			Басқа да салықтық емес түсімдер	8 500
		1		Басқа да салықтық емес түсімдер	8 500
3				Негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер	11 000
	01			Мемлекеттік мекемелерге бекітілген мемлекеттік мүлікті сату	3 500
		1		Мемлекеттік мекемелерге бекітілген мемлекеттік мүлікті сату	3 500
	03			Жерді және материалдық емес активтерді сату	7 500
		1		Жерді сату	7 500
4				Трансферттердің түсімдері	3 795 309
	02			Мемлекеттік басқарудың жоғары тұрған органдарынан түсетін трансферттер	3 795 309
		2		Облыстық бюджеттен түсетін трансферттер	3 795 309
Функционалдық топ					
	Кіші функция				Сома, мың теңге
		Бюджеттік бағдарламалардың әкімшісі			
		Бағдарлама			
				Атауы	
1	2	3	4	5	6
				2) Шығындар	5 390 550
01				Жалпы сипаттағы мемлекеттік қызметтер	508 380
	1			Мемлекеттік басқарудың жалпы функцияларын орындайтын өкілді, атқарушы және басқа органдар	235 653
		112		Аудан (облыстық маңызы бар қала) мәслихатының аппараты	44 416
			001	Аудан (облыстық маңызы бар қала) мәслихатының қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	44 416

		122		Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің аппараты	180 720
			001	Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	165 720
			003	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	15 000
	2			Қаржылық қызмет	3 458
		459		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және қаржы бөлімі	3 458
			003	Салық салу мақсатында мүлікті бағалауды жүргізу	1 000
			010	Жекешелендіру, коммуналдық меншікті басқару, жекшелендіруден кейінгі қызмет және осыған байланысты дауларды реттеу	2 458
	9			Жалпы сипаттағы өзге де мемлекеттік қызметтер	279 786
		454		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) кәсіпкерлік және ауыл шаруашылығы бөлімі	42 420
			001	Жергілікті деңгейде кәсіпкерлікті және ауыл шаруашылығын дамыту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	42 420
		458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	86 520
			001	Жергілікті деңгейде тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	78 520
			013	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	8 000
		459		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың)	150 846

				экономика және қаржы бөлімі	
			001	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономикалық саясаттын қалыптастыру мен дамыту, мемлекеттік жоспарлау, бюджеттік атқару және коммуналдық меншігін басқару саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	46 876
			113	Төменгі тұрған бюджеттерге берілетін нысаналы ағымдағы трансферттер	103 970
			015	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	0
02				Қорғаныс	13 500
	1			Әскери мұқтаждар	13 500
		122		Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің аппараты	13 500
			005	Жалпыға бірдей әскери міндетті атқару шеңберіндегі іс-шаралар	6 500
			006	Аудан (облыстық маңызы бар қала) ауқымындағы төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою	7 000
03				Қоғамдық тәртіп, қауіпсіздік, құқықтық, сот, қылмыстық-атқару қызметі	1 350
	06			Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамсыздандыру	1 350
		451		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі	1 350
			039	Қылмыстық жазасын өтеген адамдарды әлеуметтік тапсырыс шеңберіндегі қызметкеріне ақы төлеу	1 350
06				Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамсыздандыру	796 599
	1			Әлеуметтік қамсыздандыру	73 286
		451		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың)	73 286

				жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі	
			005	Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек	73 286
	2			Әлеуметтік көмек	663 097
		451		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі	663 097
			002	Жұмыспен қамту бағдарламасы	310 364
			006	Тұрғын үйге көмек көрсету	6 000
			007	Жергілікті өкілетті органдардың шешімі бойынша мұқтаж азаматтардың жекелеген топтарына әлеуметтік көмек	103 772
			010	Үйден тәрбиеленіп оқытылатын мүгедек балаларды материалдық қамтамасыз ету	1 094
			014	Мұқтаж азаматтарға үйде әлеуметтік көмек көрсету	133 642
			017	Оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес мұқтаж мүгедектерді міндетті гигиеналық құралдармен қамтамасыз ету, қозғалуға қиындығы бар бірінші топтағы мүгедектерге жеке көмекшінің және есту бойынша мүгедектерге қолмен көрсететін тіл маманының қызметтерін ұсыну	54 663
			023	Жұмыспен қамту орталықтарының қызметін қамтамасыз ету	53 562
	9			Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамтамасыз ету салаларындағы өзге де қызметтер	60 016
		451		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі	57 016

			001	Жергілікті деңгейде халық үшін әлеуметтік бағдарламаларды жұмыспен қамтуды қамтамасыз етуді іске асыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	47 651
			011	Жәрдемақыларды және басқа да әлеуметтік төлемдерді есептеу, төлеу мен жеткізу бойынша қызметтерге ақы төлеу	940
			050	Қазақстан Республикасында мүгедектердің құқықтарын қамтамасыз етуге және өмір сүру сапасын жақсарту	2 500
			054	Үкіметтік емес ұйымдарға мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты орналастыру	6 125
		458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	3 000
			094	Әлеуметтік көмек ретінде тұрғын үй сертификаттарын беру	3 000
07				Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	941 238
	1			Тұрғын үй шаруашылығы	226 027
		458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	226 027
			003	Мемлекеттік тұрғын үй қорын сақтауды ұйымдастыру	9 000
			004	Азаматтардың жекелеген санаттарын тұрғын үймен қамтамасыз ету	64 310
			033	Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	152 717
		466		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) сәулет,	0

				кала құрылысы және құрылыс бөлімі	
			003	Коммуналдық тұрғын үй қорының тұрғын үйін жобалау және (немесе) салу, реконструкциялау	0
			004	Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	0
	2			Коммуналдық шаруашылық	559 211
		458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	239 780
			012	Сумен жабдықтау және су бұру жүйесінің жұмыс істеуі	239 680
			029	Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін дамыту	100
		466		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) сәулет, қала құрылысы және құрылыс бөлімі	319 431
			058	Елді мекендердегі сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін дамыту	319 431
	3			Елді-мекендерді көркейту	156 000
		458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	156 000
			018	Елді мекендерді абаттандыру және көгалдандыру	156 000
08				Мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістік	611 715
	1			Мәдениет саласындағы қызмет	246 999
		457		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) мәдениет, тілдерді дамыту, дене шынықтыру және спорт бөлімі	246 999
			003	Мәдени-демалыс жұмысын қолдау	246 999
	2			Спорт	95 098

		457		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) мәдениет, тілдерді дамыту, дене шынықтыру және спорт бөлімі	95 098
			008	Ұлттық және бұқаралық спорт түрлерін дамыту	76 492
			009	Аудандық (облыстық маңызы бар қалалық) деңгейде спорттық жарыстар өткізу	6 086
			010	Әртүрлі спорт түрлері бойынша аудан (облыстық маңызы бар қала) құрама командаларының мүшелері дайындау және олардың облыстық спорт жарыстарына	12 520
	3			Ақпараттық кеңістік	175 586
		456		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) ішкі саясат бөлімі	16 264
			002	Мемлекеттік ақпараттық саясат жүргізу жөніндегі қызметтер	16 264
		457		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) мәдениет, тілдерді дамыту, дене шынықтыру және спорт бөлімі	159 322
			006	Аудандық (қалалық) кітапханалардың жұмыс істеуі	159 322
	9			Мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістікті ұйымдастыру жөніндегі өзге де қызметтер	94 032
		456		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) ішкі саясат бөлімі	61 903
			001	Жергілікті деңгейде ақпарат, мемлекеттілікті нығайту және азаматтардың әлеуметтік сенімділігін қалыптастыру саласында мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	22 352
			003	Жастар саясаты саласында іс-шараларды іске асыру	39 551

		457		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) мәдениет, тілдерді дамыту, дене шынықтыру және спорт бөлімі	32 129
			001	Жергілікті деңгейде мәдениет, тілдерді дамыту, дене шынықтыру және спорт саласында мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	32 129
10				Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қоршаған ортаны және жануарлар дүниесін қорғау, жер қатынастары	81 370
	6			Жер қатынастары	31 870
		463		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жер қатынастары бөлімі	31 870
			001	Аудан (облыстық маңызы бар қала) аумағында жер қатынастарын реттеу саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	31 870
	9			Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, қоршаған ортаны қорғау және жер қатынастары саласындағы басқа да қызметтер	49 500
		459		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және қаржы бөлімі	49 500
			099	Мамандарға әлеуметтік қолдау көрсету жөніндегі шараларды іске асыру	49 500
11				Өнеркәсіп, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі	38 513
	2			Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі	38 513
		466		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) сәулет, қала құрылысы және құрылыс бөлімі	38 513
				Құрылыс, облыс қалаларының, аудандарының	

			001	және елді мекендерінің сәулеттік бейнесін жақсарту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру және ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) аумағын оңтайлы және тиімді қала құрылыстық игеруді қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	36 063
			013	Аудан аумағында қала құрылысын дамытудың кешенді схемаларын, аудандық (облыстық) маңызы бар қалалардың, кенттердің және өзге де ауылдық елді мекендердің бас жоспарларын әзірлеу	2 450
12				Көлік және коммуникация	1 393 528
	1			Автомобиль көлігі	1 380 280
		458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	1 380 280
			023	Автомобиль жолдарының жұмыс істеуін қамтамасыз ету	65 711
			045	Аудандық маңызы бар автомобиль жолдарын және елді-мекендердің көшелерін күрделі және орташа жөндеу	1 314 569
	9			Көлік және коммуникациялар саласындағы өзге де қызметтер	13 248
		458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	13 248
			037	Әлеуметтік маңызы бар қалалық (ауылдық), қала маңындағы және ауданішілік қатынастар бойынша жолаушылар тасымалдарын субсидиялау	13 248
13				Басқалар	297 594
	9			Басқалар	297 594

		457		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) мәдениет, тілдерді дамыту, дене шынықтыру және спорт бөлімі	0
			052	"Ауыл-Ел бесігі" жобасы шеңберінде ауылдық елді мекендердегі әлеуметтік және инженерлік инфрақұрылым бойынша іс-шараларды іске асыру	0
		458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	250 000
			062	"Ауыл-Ел бесігі" жобасы шеңберінде ауылдық елді мекендердегі әлеуметтік және инженерлік инфрақұрылым бойынша іс-шараларды іске асыру	250 000
			064	"Ауыл-Ел бесігі" жобасы шеңберінде ауылдық елді мекендердегі әлеуметтік және инженерлік инфрақұрылымдарды дамыту	0
		459		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және қаржы бөлімі	47 594
			012	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жергілікті атқарушы органының резерві	47 594
14				Борышқа қызмет көрсету	66 451
	1			Борышқа қызмет көрсету	66 451
		459		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және қаржы бөлімі	66 451
			021	Жергілікті атқарушы органдардың облыстық бюджеттен қарыздар бойынша сыйақылар мен өзге де төлемдерді төлеу бойынша борышына қызмет көрсету	66 451
15				Трансферттер	329 023

	1			Трансферттер	329 023
		459		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және қаржы бөлімі	329 023
			006	Пайдаланылмаған (толық пайдаланылмаған) нысаналы трансферттерді қайтару	6 444
			038	Субвенциялар	284 462
			049	Бюджет заңнамасымен қарастырылған жағдайларда жалпы сипаттағы трансферттерді қайтару	0
			054	ҚР Ұлттық қорынан берілетін нысаналы трансферттер есебінен республикалық бюджеттен бөлінген 2022 жылы пайдаланылмаған (түгел пайдаланылмаған) нысаналы трансферттердің сомасын қайтару	38 117
				3) Таза бюджеттік кредиттеу	168 564
				Бюджеттік кредиттер	233 506
10				Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қоршаған ортаны және жануарлар дүниесін қорғау, жер қатынастары	233 506
	9			Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, қоршаған ортаны қорғау және жер қатынастары саласындағы басқа да қызметтер	233 506
		459		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және қаржы бөлімі	233 506
			018	Мамандарды әлеуметтік қолдау шараларын іске асыру үшін бюджеттік кредиттер	233 506
Санаты					Сома, мың теңге
	Сыныбы				
		Кіші сыныбы			
			Ерекшелігі		
				Атауы	
1	2	3	4	5	
5				Бюджеттік кредиттерді өтеу	64 942

	01			Бюджеттік кредиттерді өтеу	64 942
		1		Мемлекеттік бюджеттен берілген бюджеттік кредиттерді өтеу	64 942
				4) Қаржы активтерімен операциялар бойынша сальдо	0
Санаты					
	Сыныбы				
		Кіші сыныбы			Сома, мың теңге
			Ерекшелігі		
				Атауы	
1	2	3	4	5	6
6				Мемлекеттің қаржы активтерін сатудан түсетін түсімдер	0
	01			Мемлекеттің қаржы активтерін сатудан түсетін түсімдер	0
		1		Қаржы активтерін ел ішінде сатудан түсетін түсімдер	0
				5) Бюджет тапшылығы (профициті)	-324 417
				6) Бюджет тапшылығын қаржыландыру (профицитін пайдалану)	324 417
7				Қарыздар түсімдері	232 875
	01			Мемлекеттік ішкі қарыздар	232 875
		2		Қарыз алу келісім-шарттары	232 875
			03	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жергілікті атқарушы органы алатын қарыздар	232 875
Функционалдық топ					
	Кіші функция				
		Бюджеттік бағдарламалардың әкімшісі			Сома, мың теңге
		Бағдарлама			
				Атауы	
1	2	3	4	5	6
16				Қарыздарды өтеу	64 942
	1			Қарыздарды өтеу	64 942
		459		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және қаржы бөлімі	64 942
				Жергілікті атқарушы органның жоғары тұрған	

			005	бюджет алдындағы борышын өтеу	64 942
			022	Жергілікті бюджеттен бөлінген пайдаланылмаған бюджеттік кредиттерді қайтару	0
Санаты					Сума, мың теңге
	Сыныбы				
		Кіші сыныбы			
			Ерекшелігі		
				Атауы	
1	2	3	4	5	6
8				Бюджет қаражатының пайдаланылатын қалдықтары	156 484
	01			Бюджет қаражаты қалдықтары	156 484
		1		Бюджет қаражатының бос қалдықтары	156 484
			01	Бюджет қаражатының бос қалдықтары	156 484

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК